

Sub.Code : 224'D'

HSEB-GRADE XII

2072 (2015)

Principles of Accounting II

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायीं किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answer in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time : 3 hrs.

Full Marks:- 100

Pass Marks:- 35

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् (Attempt all questions)

१. पब्लिक लिमिटेड कम्पनीका कुनै तीन वटा फाइदाहरू लेख्नुहोस् । ३
Write any three advantages of public limited company.
२. जारी पूँजी र आवेदित पूँजीमा फरक देखाउनुहोस् । २
Differentiate between issued and subscribed capital.
३. वित्तीय विवरण विश्लेषणको कुनै तीन वटा उद्देश्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् । ३
State any three objectives of Financial Statement Analysis.
४. कुल नाफा अनुपातको अर्थ सूत्र सहित लेख्नुहोस् । २
Write the meaning of gross profit ratio along with the formula.
५. लागत लेखाविधिको कुनै तीन वटा सीमाहरू उल्लेख गर्नुहोस् । ३
Mention any three limitations of cost accounting.
६. उपयुक्त उदाहरण सहित स्थिर लागतको अर्थ लेख्नुहोस् । २
Write the meaning of fixed cost with suitable example.
७. सामग्री नियन्त्रणका कुनै तीन आवश्यक तत्त्वहरू वर्णन गर्नुहोस् । ३
Mention any three essentials of material control.
८. उदाहरण सहित अप्रत्यक्ष लागतको अर्थ स्पष्ट पार्नुहोस् । २
Clarify the meaning of overhead cost with suitable example.

224'D'

(2)

९. शेयर सम्बन्धमा निम्न जानकारी दिइएका छन् :

The following information relating to shares are given:

- प्रति शेयर रु. १०० दरका १०,००० कित्ता शेयर जारी गऱ्यो ।
Issued 10,000 shares of Rs.100 each.
- प्रति शेयर रु. ५० का दरले सबै कित्ता शेयरको लागि आवेदन प्राप्त भयो ।
Applications were received for all the shares @ Rs. 50 each.
- रु. ५० प्रति शेयरका दरले बाँडफाँडको किस्ता माग गरेकोमा एक जना शेयर धनीबाट १०० कित्ता शेयरको रकम प्राप्त भएन ।
All allotment calls was made and money were duly received except a holder holding 100 shares failed to pay at the rate of Rs.50 per share.

तयार गर्नुहोस् (Required):

१+२=३

शेयर आवेदन र बाँडफाँडका भौचर

Journal entries for application and allotment.

१०. एउटा कम्पनीले प्रति शेयर रु.१०० का २०,००० कित्ता शेयर रु. ९० प्रति शेयरका दरले निम्नानुसार किस्ता तिर्ने गरी जारी गऱ्यो :

A company issued 20,000 shares of Rs.100 each at Rs 90 per share payable as under :

आवेदन संगै (on application)	Rs.20
बाँडफाँडमा छुट सहित (on allotment including discount)	Rs.30
प्रथम तथा अन्तिम किस्तामा (on first and final call)	Rs.40

कूल ३०,००० शेयरका लागि आवेदन प्राप्त गरेकोमा बाँडफाँड निम्नानुसार गऱ्यो :

Applications were received for 30,000 shares and allotment were made as under :

12,000 आवेदकलाई (Applicants)	पूरै (full)
16,000 आवेदकलाई (Applicants)	8,000
2,000 आवेदकलाई (Applicants)	शुन्य (nil)

आवेदनमा बढी भुक्तानी गरेको रकम बाँडफाँडका लागि तिर्नु पर्ने रकममा प्रयोग गरियो । १०० कित्ता शेयरले प्रथम तथा अन्तिम किस्ताको रकम भुक्तानी नगरेकोले जफत गरियो ।

Money overpaid on applications were utilized towards sum due on allotment. Applicants of 100 shares failed to pay the first and final call money and these shares were forfeited.

तयार गर्नुहोस् (Required) :

२+२+२=६

- शेयर बाँडफाँडको भौचर (Entries for allotment)
- प्रथम तथा अन्तिम किस्ताको भौचर (Entries for first and final call)
- शेयर जफत भौचर (Entry for forfeiture)

(3)

224'D'

११. एउटा कम्पनीले रु.१०० दरका १०,००० कित्ता शेयर १०% छुट सहित निम्न सम्पत्ति र दायित्व खरिद गर्न जारी गर्‍यो ।

A company Ltd. issued 10,000 shares of Rs.100 each at a discount @10% to purchase the following assets and liabilities.

भवन तथा जग्गा (land and building)	Rs. 8,00,000
मेशिनरी (Machinery)	Rs. 1,00,000
तिर्नु पर्ने विल (Bills payable)	Rs. 50,000

तयार गर्नुहोस् (Required) :

२+१=३

सम्पत्ति र दायित्व खरीदको भौचरहरू

Journal entries for purchase of assets and liabilities.

१२. वि कम्पनी लि. ले ५,००० थान रु. १०० का दरले ५% ऋणपत्र १०% छुटमा, १० वर्षपछि १०% अतिरिक्त रकम सहित फिर्ता पाउने गरी जारी गर्‍यो ।

B company Ltd. issued 5,000, 5% debentures of Rs. 100 each at a discount of 10% to be redeemed at a premium of 10% after 10 years.

तयार गर्नुहोस् (Required): ऋणपत्र जारी तथा भुक्तानीको भौचरहरू

४

Journal entries for issue and redemption of debentures.

१३. एउटा कम्पनीको चैत्र ३१ को सन्तुलन परीक्षण निम्नानुसार छ :

The Trial Balance of a company as on Chaitra 31st is given below:

विवरण (Particulars)	डेबिट रु. (Dr Rs.)	विवरण (Particulars)	क्रेडिट रु. (Cr Rs.)
शुरु मौज्जात (Opening stock)	20,000	विक्री (Sales)	5,25,000
खरीद (Purchases)	4,09,000	साधारण संचिति (General reserve)	10,000
मेशिनरी (Machinery)	1,50,000	शेयर पूँजी (Share capital)	1,50,000
आसामी (Debtors)	1,10,000	नाफा नोक्सान खाता (Profit and Loss account)	75,000
ढुवानी (Carriage)	15,000		
नगद (Cash in hand)	25,000		
छुट (Discount)	1,000		
तलब (Salaries)	30,000		
	7,60,000		7,60,000

थप जानकारी (Additional information) :

- मेशिनरीमा हास कट्टी (Depreciate machinery) : 10%
- अग्रिम तलब भुक्तानी (Prepaid salaries) : Rs. 1,000
- शेयर पूँजीमा लाभांश (Proposed dividend) : @ 10%

तयार गर्नुहोस् (Required) :

- समायोजन भौचर (Adjustment entries) २+६=८
- कार्य विवरण (Work sheet)

224'D'

(4)

१४ कम्पनी लिमिटेडको गत वर्ष चैत्र ३१ को सन्तुलन परीक्षण निम्नानुसार छः

The Trial balance of Co. Ltd. as on 31st Chaitra last year is given below :

विवरण (Particulars)	डेबिट रु. (Dr Rs.)	विवरण (Particulars)	क्रेडिट रु. (Cr Rs.)
मेसिनरी (Machinery)	5,00,000	विक्री (Sales)	6,00,000
शुरु मौज्दात (Opening stock)	1,00,000	शेयर पूँजी (Share capital)	4,00,000
तलब (salaries)	50,000	जगेडा कोष (Reserve fund)	1,00,000
खरीद (Purchases)	4,00,000	साहुहरू (Creditors)	75,000
ज्याला (Wages)	80,000	कमिसन (Commission)	20,000
आसामी (Debtors)	1,40,000	१०% ऋणपत्र (10% debentures)	2,00,000
छुट (Discount)	10,000	नाफा नोक्सान अभिवृद्धि खाता (Profit and loss appropriation account)	50,000
बीमा (Insurance)	15,000		
भाडा (Rent)	20,000		
लगानी (Investments)	50,000		
दुवानी (Carriage)	10,000		
नगद मौज्दात (Cash balance)	70,000		
जम्मा (Total)	14,45,000	जम्मा (Total)	14,45,000

थप जानकारी (Additional information) :

- अन्तिम मौज्दात (Closing stock) Rs. 2,50,000
- तिर्न बाँकी ज्याला (Wages outstanding) Rs. 10,000
- अग्रिम बीमा भुक्तानी (Prepaid insurance) Rs. 5,000
- आयकरका लागि रु. २०,००० व्यवस्था गर्नु पर्ने
(Provision for tax is to be made at Rs.20,000)
- शेयर पूँजीमा ५% ले लाभांशको व्यवस्था गर्ने (Dividend proposed at 5%)

तयार गर्नुहोस् (Required) :

३+४+१+४=१२

- व्यापार खाता (Trading Account)
- नाफा नोक्सान खाता (Profit and loss account)
- नाफा नोक्सान बाँडफाँड खाता (Profit and loss appropriation account)
- बासलात (Balance Sheet)

(5)

224'D'

१५. निम्न जानकारीहरू दिइएका छन् (The following information are provided):

चालु सम्पत्ति (Current assets)	Rs. 2,00,000
चालु अनुपात (Current ratio)	2:1
मौज्दात विक्री अनुपात (Inventory turnover)	5 times
मौज्दात (Inventories)	Rs. 70,000
शेयर पूँजी (Share capital)	Rs. 5,00,000
नाफा नोक्सान खाता (Profit and loss account)	Rs. 50,000
१०% ऋण पत्र (10% debentures)	Rs. 2,00,000

पत्ता लगाउनुहोस् (Required) :

१.५+१.५+१+१=५

- चालु दायित्व (Current liabilities)
- विक्री रकम (sales amount)
- ऋण र स्वामित्व पूँजीको अनुपात (Debt-equity ratio)
- ऋण र कुल पूँजीको अनुपात (Debt to total capital ratio)

१६. एउटा कम्पनीको दुई वर्षको बासलातबाट निम्न जानकारीहरू दिइएका छन् :

Following figures are extracted from the two years Balance Sheet of a company:

विवरण (Particulars)	पहिलो वर्ष (1 st Year) Rs.	दोस्रो वर्ष (2 nd Year) Rs.
शेयर पूँजी (Share capital)	3,00,000	3,50,000
१०% ऋणपत्र (10% debentures)	1,50,000	1,00,000
नाफा नोक्सान खाता (Profit and Loss Account)	40,000	80,000
ख्याती (Goodwill)	12,000	10,000

थप जानकारी (Additional information) :

- दोस्रो वर्षमा लाभांश भुक्तानी (Dividend paid for 2nd year) Rs.25,000
- हास कट्टी (depreciation charged) Rs. 15,000
- स्थिर सम्पत्ति खरिद दोस्रो वर्षमा
(Fixed assets purchased during second year) Rs. 60,000

तयार गर्नुहोस् (Required) :

२+३=५

- संचालनबाट प्राप्त कोष (Funds from operation)
- कोष प्रवाह विवरण (Funds flow statement)

224'D'

(6)

१७ एउटा कम्पनीको दुई वर्षको बासलात निम्नानुसार छन् :

The Balance Sheet of a company for two years are as follows:

दायित्व (Liabilities)	Year 1 Rs.	Year 2 Rs.	सम्पत्ति (Assets)	Year 1 Rs.	Year 2 Rs.
शेयर पूँजी (Share capital)	4,00,000	8,00,000	मेसिनरी (Machinery)	4,00,000	6,40,000
१०% ऋण पत्र (10% debentures)	2,00,000	1,20,000	लगानी (Investments)	1,20,000	1,80,000
साहू (Creditors)	1,60,000	2,00,000	सामग्री (Inventories)	3,20,000	4,00,000
तिर्नु पर्ने विल (Bills payable)	80,000	40,000	आसामी (Debtors)	1,20,000	80,000
नाफा नोक्सान खाता (Profit and loss A/C)	1,60,000	2,40,000	नगद (Cash)	40,000	1,00,000
जम्मा (Total)	10,00,000	14,00,000	जम्मा (Total)	10,00,000	14,00,000

थप जानकारी (Additional information) :

i) दोश्रो वर्षको विक्री (Sales for the second year)	Rs.12,00,000
ii) विक्री लागत (Cost of goods sold)	Rs.8,00,000
iii) कार्य संचालन खर्च (Operating expenses)	Rs.1,60,000
iv) मेसिनरी खरीद (Machinery purchased)	Rs.4,00,000
v) मेसिनरी विक्री (Machinery sold)	Rs.60,000
vi) लाभांश वितरण (Dividend paid)	Rs.56,000
vii) ऋणपत्र भुक्तानी अतिरिक्त रकम सहित (Redemption of debentures with premium)	Rs.84,000

तयार गर्नुहोस् (Required) :

५+२+२+१=१०

नगद प्रवाह विवरण (Cash flow statement)

१८ सामग्री सम्बन्धी निम्न जानकारीहरू दिइएका छन् :

The following informations are provided in respect to material :

वार्षिक खपत (Annual requirement) :	50,000 units
प्रति एकाई खरीद लागत (Purchase price per unit) :	Rs. 20
प्रति खरीद आदेश लागत (Ordering cost per order) :	Rs. 500
भण्डार लागत (carrying cost) :	10% of inventory value

पत्ता लगाउनुहोस् (Required) :

मितव्ययी आदेश परिमाण (Economic order quantity)

२

(7)

348600224'D'

१९. ज्याला सम्बन्धी निम्न जानकारीहरु दिइएका छन् :

The following information are given relating to wages:

प्रति घण्टा उत्पादन (Output per hour) :	4 units
प्रति गोटा ज्याला (Wage rate per unit) :	Rs. 5
एक महिनाको कार्य समय (Working time for a month) :	180 hours

पत्ता लगाउनुहोस् (Required) :

महिनाको कूल ज्याला (Total wage for the month).

२०. कुनै सामग्रीको चैत्र महिनाको भण्डार कारोवार निम्नानुसार छन् :

The store transactions of a certain material during the month of Chaitra, are as under :

चैत्र १ (Chaitra 1) :	शुरु मौज्जात (Opening stock): 500 units @ Rs. 20 each.
चैत्र २ (Chaitra 2) :	खरिद (Purchased): 1000 units @ Rs. 22 each.
चैत्र ५ (Chaitra 5) :	निकासी (Issued): 800 units.
चैत्र ६ (Chaitra 6) :	भण्डार फिर्ता (Returned to stores): 20 units.
चैत्र १० (Chaitra 10) :	खरिद (Purchased): 600 units @ Rs. 21 each.
चैत्र १५ (Chaitra 15) :	निकासी (Issued): 1,000 units.
चैत्र १८ (Chaitra 18) :	खरिद (Purchased): 500 units @ Rs.20 each.

तयार गर्नुहोस् (Required) :

प्रथम दाखिला प्रथम निकासीको आधारमा जिन्सी खाता

Stores ledger under first-in-first-out method.

२+२+१=५

२१. एउटा उत्पादन कम्पनीको गतवर्षको लागत विवरण निम्न बमोजिम छ :

A company showed the following details of its production cost for the previous year:

प्रत्यक्ष सामग्री खर्च (Direct materials)	Rs.4,00,000
प्रत्यक्ष ज्याला खर्च (Direct wages)	Rs.2,00,000
कारखाना खर्च (Factory overhead)	Rs.1,00,000
प्रशासनिक खर्च (Office overhead)	Rs.70,000

कम्पनीले यस वर्ष उत्पादन गर्दा हुने कुल खर्च र यसको विक्री मूल्य निर्धारण गर्न चाहन्छ। यसको लागि लागत विभागले निम्न अनुसारको अनुमान गरेको छ :

The company wants to estimate the total cost and selling price for next year.

The costing department estimated the cost for:

प्रत्यक्ष सामग्री खर्च (Direct materials)	Rs.50,000
प्रत्यक्ष ज्याला खर्च (Direct wages)	Rs.30,000
नाफा (Profit): विक्री मूल्यको २०% (20% of sales)	

तयार गर्नुहोस् (Required) :

i) गत वर्षको लागत विवरण (Cost sheet of previous year)

ii) लागत विवरण विक्री मूल्य सहितको (Tender sheet)

३+७=१०

224'D'

(8)

२२. वित्तीय लेखा अनुसार मुनाफा रु. २,००,००० छ । हिसाब मिलान गर्दा निम्न तथ्यहरू देखियो:
The Net profit as shown by the financial account is Rs.2,00,000 on reconciliation, the following details were ascertained :

- i) विक्री खर्च लागत लेखामा उल्लेख नभएको
(Selling overheads were not recorded in the cost account) : Rs. 20,000
- ii) अन्तिम मौज्जात: (Closing stock): लागत लेखामा (Cost account) : Rs.50,000
वित्तीय लेखामा (Financial account) : Rs.75,000
- iii) ख्याती अपलेखन रु ५,००० वित्तीय लेखामा देखाएको
(Goodwill written off shown in financial account was Rs. 5,000)
- iv) कर भुक्तानी (Tax paid) Rs. 30,000

तयार गर्नुहोस् (Required) :

५

लागत तथा वित्तीय लेखाको हिसाब मिलान विवरण

Reconciliation statement of cost and financial account.

-◆-